

i Informasjon om eksamen DRI/BUD

Høgskolen i Østfold

EKSAMEN

Emnekode og -navn: SFB10613 Budsjettering og driftsregnskap

Dato og tid: 13.12.21, 3 timer + 15 minutter til å slutføre arbeidet med besvarelsen

Fagansvarlig: Trond Winther

Hjelpemidler:

Alle hjelpemidler, unntatt kommunikasjon mellom kandidatene, er tillatt ved denne eksamenen. Eksamen skal være et selvstendig arbeid. Under eksamen er det ikke tillatt å kommunisere med andre personer om oppgaven, eller å dele utkast til besvarelse eller fullstendig besvarelse. Slik kommunikasjon er å anse som fusk. Innleverte eksamensbesvarelser blir kontrollert for plagiat.

Om eksamensoppgaven:

Alle oppgavene skal besvares. Er det noe du ikke skjønner, eller du mener det er mangler i oppgaven, så MÅ DU GÅ VIDERE og ikke stoppe opp. Gå heller tilbake til spørsmålet dersom du får tid. Det er ikke å forvente at alle rekker alt. Dette tas det hensyn til i sensuren. Les instruksjonene og forklaringene nøye!

Det er 2 typer oppgaver:

- 1 - Oppgaver som KUN skal besvares med tall (siffer), det er de fleste
- 2 - Oppgaver med flervalg hvor kun ett svar er riktig, men det gis ikke trekk for feil svar.

VIKTIG angående oppgavene i punkt 1 (altså de fleste oppgavene)

Disse oppgavene skal KUN besvares med siffer (tall) uten desimaler (dersom det ikke spesifikt er spurt etter desimaler). Er svaret på et spørsmål 500 kroner, 500 enheter eller noe annet kvantitativt så skal du svare med de tre sifferene 500 og IKKE blande sammen bokstaver og tall

Rett format på svar: 500

Feil format på svar: kr 500 / kroner 500 / 500 kr / 500 kroner altså KUN tall.

I de få oppgavene hvor det spørres etter svar med desimaler så bruker du komma (,) som desimalskilte selv om det automatisk endres til punktum (.) når du har skrevet det inn.

Sensurfrist: 7.1.22

Merk: Grunnet Covid 19-situasjonen kan det bli behov for forlengelse av sensurfristen. Studentene blir i så fall informert om utsettelsen.

Karakterene blir publisert i Studentweb.

1 20211

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

Kalkyle per enhet solgt produkt:		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

a) Budsjettert resultat i januar var kroner (tall uten desimaler)

b) Budsjettert dekningsbidrag i januar var kroner (tall uten desimaler)

Nedenfor kommer det noen spørsmål knyttet til standardkost. Der det er oppgitt forutsetninger så må du bruke disse når deloppgavene løses.

Forutsett en produksjon og et salg på 2 000 i januar, og at det ikke var lagerendring i varer i arbeid denne måneden.

c) I januar blir standard materialforbruk (M_s) liter (tall uten desimaler)

d) I januar blir standard tidsforbruk (T_s) timer (tall uten desimaler)

Følgende virkelige regnskapstall foreligger for januar måned:

Direkte materialer	1 173 000	(Mv 11 500 liter)
Direkte lønn	3 276 000	(Tv 7 800 timer)
Indirekte faste tilvirkningskostnader	405 600	
Indirekte variable tilvirkningskostnader	148 200	
Salg- og administrasjon (faste)	400 000	

(Mv = mengde virkelig og Tv = tid virkelig)

Forutsett i alle oppgavene nedenfor at mengde standard (M_s) i januar var 12 100 kg (selv om du har beregnet andre tall ovenfor).

Du skal sette opp **materialregnskapet** og beregne avvik.

e) Standard materialkostnad denne måneden var kr (tall uten desimaler)

Forutsett i alle spørsmålene nedenfor, selv om det nødvendigvis ikke er riktig, at standard materialkostnad (som du beregnet over) var kr 1 210 000.

Hva var i så fall mengdeavviket og prisavviket denne måneden?

f) Mengdeavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

g) Prisavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

Forutsett i alle oppgavene nedenfor at tid standard (T_s) var 8 100 timer (selv om du har beregnet andre tall ovenfor).

Du skal sette opp **lønnsregnskapet** og beregne avvik:

h) Standard lønnskostnad denne måneden var kr (tall uten desimaler)

Forutsett i alle spørsmålene nedenfor, selv om det nødvendigvis ikke er riktig, at standard lønnskostnad (som du beregnet over) var kr 3 240 000.

Hva var i så fall tidsavviket og lønnsatsavviket denne måneden?

i) Tidsavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

j) Lønnsatsavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

Maks poeng: 30

2 20212

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

<i>Kalkyle per enhet solgt produkt:</i>		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

Forutsett at du har satt opp et **materialregnskap** som viser et **negativt mengdeavvik**. Hva kan være årsaken til et slikt avvik?

(Feil svar gir ikke minuspoeng)

Velg ett alternativ:

- Det er brukt en mindre mengde materialer enn standarden tilsier.
- Det er produsert flere enheter enn normalt.
- Det er solgt færre enheter enn normalt.
- Det er produsert færre enheter enn normalt.
- Det er solgt flere enheter enn normalt.
- Det er brukt mer indirekte kostnader, for eksempel strøm, enn det standarden tilsier.
- Det er brukt et mindre antall timer enn standarden tilsier.
- Det er brukt en større mengde materialer enn standarden tilsier.
- Det er brukt mindre indirekte kostnader, for eksempel strøm, enn det standarden tilsier.
- Det er brukt et større antall timer enn standarden tilsier.

Maks poeng: 3

3 20213

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

<i>Kalkyle per enhet solgt produkt:</i>		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

Forutsett at du har satt opp et **lønnsregnskap** som viser et **negativt tidsavvik**. Hva kan være årsaken til et slikt avvik?

(Feil svar gir ikke minuspoeng)

Velg ett alternativ

- Det er brukt et mindre antall timer enn standarden tilsier.
- Det er brukt en mindre mengde materialer enn standarden tilsier.
- Det er brukt en større mengde materialer enn standarden tilsier.
- Det er brukt mer indirekte kostnader, for eksempel strøm, enn det standarden tilsier.
- Det er brukt mindre indirekte kostnader, for eksempel strøm, enn det standarden tilsier.
- Det er brukt et større antall timer enn standarden tilsier.
- Det er produsert færre enheter enn normalt.
- Det er solgt færre enheter enn normalt.
- Det er produsert flere enheter enn normalt.
- Det er solgt flere enheter enn normalt.

Maks poeng: 3

4 20214

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

Kalkyle per enhet solgt produkt:		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgpris på produktet er kr 3 000.

Forutsett en produksjon og et salg på 2 000 i januar, og at det ikke var lagerendring i varer i arbeid denne måneden.

Følgende virkelige regnskapstall foreligger for januar måned:

Direkte materialer	1 173 000	(Mv 11 500 liter)
Direkte lønn	3 276 000	(Tv 7 800 timer)
Indirekte faste tilvirkningskostnader	405 600	
Indirekte variable tilvirkningskostnader	148 200	
Salg- og administrasjon (faste)	400 000	

(Mv = mengde virkelig og Tv = tid virkelig)

Forutsett i alle oppgavene nedenfor at mengde standard (M_s) i januar var 12 100 kg og og tid standard (T_s) var 8 100 timer (selv om dette nødvendigvis ikke er riktig).

Du skal foreta en analyse av de **variable indirekte tilvirkningskostnadene**.

a) standard kostnad for de indirekte variable tilvirkningskostnadene var kr (tall uten desimaler) .

b) fleksibel budsjettkostnad (tall uten desimaler) for de indirekte variable tilvirkningskostnadene var kr

I forbindelse med analysen er vi ute etter å analysere "effektivitetsavviket" og "forbruksavviket". Hva blir disse avvikene i kroner?

Forutsett at svaret på a) er 165 000 og svaret på b) er 155 000 når du løser oppgavene nedenfor (selv om disse beløpene nødvendigvis ikke er korrekte).

c) effektivitetsavviket (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) var kr

 .

d) forbruksavviket (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) var kr .

Maks poeng: 12

5 **20215****Standardkost**

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

<i>Kalkyle per enhet solgt produkt:</i>		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

Du skal foreta en verbal analyse av avvikene i de **indirekte variable kostnadene i tilvirkningsavdelingen**.

Forutsett et negativt effektivitetsavvik. En medstudent forklarer deg at "negativt effektivitetsavvik kommer av at bedriften har vært mindre effektiv fordi den har produsert færre enheter enn de 2 000 enhetene som det var budsjettert med".

Mener du at medstudenten har rett så velger du alternativet "riktig" nedenfor. Mener du det er et annet svar som er riktig så velger du det:

(Feil svar gir ikke minuspoeng)

Velg ett alternativ

- Nei, det kommer at at vi har har betalt de ansatte i tilvirkningen en mindre timelønn enn standarden skulle tilsi.
- Riktig
- Det er solgt flere enheter enn normalt.
- Nei, det betyr at vi har utnyttet materialene mer effektivt
- Nei, det betyr at vi har brukt mer tid enn standarden skulle tilsi på å produsere de enhetene vi faktisk har produsert.
- Nei, det betyr at materialene har vært billigere denne perioden enn det standarden skulle tilsi.
- Nei, det betyr at vi har brukt mindre tid enn standarden skulle tilsi på å produsere de enhetene vi faktisk har produsert.
- Det er solgt færre enheter enn normalt.
- Forbruket av de indirekte kostnadene har vært lavere enn standarden skulle tilsi (lavere pris og / eller mengde)

Maks poeng: 3

6 20216

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

Kalkyle per enhet solgt produkt:		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgpris på produktet er kr 3 000.

Forutsett en produksjon og et salg på 2 000 i januar, og at det ikke var lagerendring i varer i arbeid denne måneden.

Følgende virkelige regnskapstall foreligger for januar måned:

Direkte materialer	1 173 000	(Mv 11 500 liter)
Direkte lønn	3 276 000	(Tv 7 800 timer)
Indirekte faste tilvirkningskostnader	405 600	
Indirekte variable tilvirkningskostnader	148 200	
Salg- og administrasjon (faste)	400 000	

(Mv = mengde virkelig og Tv = tid virkelig)

Forutsett i alle oppgavene nedenfor at mengde standard (M_s) i januar var **12 000** kg og at tid standard (T_s) var **8 000** timer.

Du skal analysere de **indirekte faste** kostnadene i tilvirkningsavdelingen.

a) Standard kostnad for de faste indirekte kostnadene denne måneden var kr (tall uten desimaler)

Hva var i så fall volumavviket og forbruksavviket denne måneden?

b) Volumavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

c) Forbruksavviket denne måneden var kr (tall uten desimaler, husk eventuelt negativt fortegn) .

Maks poeng: 9

7 20217

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

<i>Kalkyle per enhet solgt produkt:</i>		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

Forutsett at du har satt opp et analyseskjema for de **indirekte faste kostnadene i tilvirkningsavdelingen** som viser et **negativt forbruksavvik**. Hva kan være årsaken til et slikt avvik?

(Feil svar gir ikke minuspoeng)

Velg ett alternativ

- Det er solgt flere enheter enn normalt.
- Det er brukt mindre indirekte kostnader, for eksempel husleie, enn det standarden tilsier.
- Det er brukt et større antall timer enn standarden tilsier.
- Det er brukt mer indirekte kostnader, for eksempel husleie, enn det standarden tilsier.
- Det er produsert flere enheter enn normalt.
- Det er brukt en mindre mengde direkte materialer enn standarden tilsier.
- Det er brukt en større mengde direkte materialer enn standarden tilsier.
- Det er produsert færre enheter enn normalt.
- Det er solgt færre enheter enn normalt.
- Det er brukt et mindre antall timer enn standarden tilsier.

Maks poeng: 3

8 20218

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

Kalkyle per enhet solgt produkt:		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgspris på produktet er kr 3 000.

Spørsmål knyttet til standardkalkylen. Du skal beregne tilvirkningskost for én -1- enhet **vare i arbeid** under forskjellige forutsetninger:

a) Forutsatt at materialene og de øvrige tilvirkningskostnadene påløper jevnt. Varer i arbeid antas å ha kommet halvveis i produksjonsprosessen. I dette tilfellet blir tilvirkningskost for én -1- enhet vare i arbeid kr (tall uten desimaler)..

b) Forutsatt at materialene tilsettes straks og de øvrige tilvirkningskostnadene påløper jevnt. Varer i arbeid antas å ha kommet halvveis i produksjonsprosessen. I dette tilfellet blir tilvirkningskost for én -1- enhet vare i arbeid kr (tall uten desimaler).

Nå skal vi se litt på lagerendring for **ferdige varer**.

Forutsett at bedriften i februar hadde en tilvirkningskost for de ferdigproduserte varene på kr 5 208 000. Bedriften solgte 100 enheter mer enn det de produserte ferdig denne måneden.

c) I februar blir tilvirkningskost for alle de **solgte varene** kr (tall uten desimaler).

Maks poeng: 9

9 20219

Standardkost

En bedrift tilvirker kun ett produkt. Bedriften har to kostnadssteder, en tilvirkningsavdeling og en salgs- og administrasjonsavdeling.

Det er utarbeidet følgende standardkalkyle etter selvkostmetoden for én ferdig enhet:

<i>Kalkyle per enhet solgt produkt:</i>		
Direkte materialer	(6 liter * 100,-)	600
Direkte lønn	(4 timer * 400,-)	1 600
Indirekte faste tilvirkningskostnader	(4 timer * 50,-)	200
Indirekte variable tilvirkningskostnader	(4 timer * 20,-)	80
Tilvirkningskost		2 480
Salg- og administrasjon (faste)		200
Selvkost		2 680

Som standardkalkylen viser, så er direkte arbeidstimer aktivitetsmålet i tilvirkningsavdelingen. Kalkylen baserer seg på produksjon og salg på 2 000 enheter per måned. Budsjettert salgpris på produktet er kr 3 000.

Nå forlater vi januar og beveger vi oss et par måneder frem i tid hvor aktiviteten har vært en annen enn i januar. For **mars måned** foreligger følgende regnskapstall:

Satt i produksjon	enheter	1 900
Ferdig tilvirket	enheter	2 200
Solgt	enheter	2 000

Materialene tilsettes straks og de øvrige tilvirkningskostnadene påløper jevnt. Varer i arbeid antas å ha kommet halvveis i produksjonsprosessen.

Du skal beregne mengde standard (M_s) og tid standard (T_s).

a) under disse forutsetningene er M_s liter (tall uten desimaler).

b) under disse forutsetningene er T_s timer (tall uten desimaler).

Forutsett at materialene tilsettes jevnt sammen med de øvrige tilvirkningskostnadene.

c) under disse forutsetningene er M_s liter (tall uten desimaler).

Maks poeng: 9

10 202110**Budsjettering**

Velg ett alternativ i hver av de 4 gruppene nedenfor. Det gis ikke minuspoeng for feil svar.

Hva er forskjellen på et likviditetsbudsjett og et resultatbudsjett?

Velg ett alternativ

- Likviditetsbudsjettet inneholder budsjetterte inntekter og kostnader for en periode, mens resultatbudsjettet inneholder budsjetterte innbetalinger og utbetalinger for en periode.
- Likviditetsbudsjettet inneholder budsjetterte inn- og utbetalinger for en periode, mens resultatbudsjettet inneholder budsjetterte inntekter og kostnader for en periode.
- Resultatbudsjettet er for et helt år, mens likviditetsbudsjettet er delt opp i månedlige eller kvartalsvise oppstillinger.
- Likviditetsbudsjettet er helt likt resultatbudsjettet bortsett fra at resultatbudsjettet inneholder avskrivninger.

En bedrift skal betale kr 100 000 i avdrag på et pantelån neste måned. Hvordan vil dette behandles i resultat- og likviditetsbudsjettet?

Velg ett alternativ

- Det skal registreres 100 000 i begge budsjettene
- Det skal registreres 100 000 kun i likviditetsbudsjettet.
- Det skal registreres 100 000 kun i resultatbudsjettet.
- Det skal ikke registreres hverken i resultat- eller likviditetsbudsjett.

En bedrift budsjetterer med et varekjøp på kr 500 000 inklusiv 25 % merverdiavgift neste måned.

Varebeholdning er ved starten av måneden bokført med kr 80 000. Ved utgangen av måneden regner bedriften med at varelageret er bokført med 50 000.

Hva blir budsjettert varekostnad for denne måneden?

Velg ett alternativ 405 000 530 000 430 000 470 000

Bedriften budsjetterer med en **salgsinntekt** (uten MVA) på kr 900 000 i januar måned. Alt salg skjer på kreditt med 10 dagers betalingsfrist.

Hvor mange kroner forventes **innbetalt** i januar (av det budsjetterte salget i januar)? Forutsett at alt salg skjer jevnt over hele måneden. Alt salg er MVA-pliktig (25 %).

Velg ett alternativ 600 000 750 000 375 000 300 000

Maks poeng: 12

11 202111

Budsjettering:

En bedrift er bekymret for den fremtidige likviditeten og har bestemt seg for å sette opp budsjett for januar måned. Per 1/1-20x1 er det oppgitt følgende inngående balanse:

Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Anleggsmidler	6 015 000	Aksjekapital	175 000
Varelager	1 250 000	Opptjent egenkapital	2 695 000
Kundefordringer	4 950 000	Langsiktig gjeld	3 750 000
Bankinnskudd	755 000	Leverandørgjeld	2 575 000
		Betalbar skatt	-
		Skyldig mva	960 000
		Skyldige og pål. Arb.	435 000
		Avsatt utbytte	400 000
		Skyldige feriepenger	1 980 000
Sum eiendeler	12 970 000	Sum EK og gjeld	12 970 000

(Skyldige og pål. Arb. = Skyldig og påløpt arbeidsgiveravgift)

Det er forventet salgsinntekter på kr 6 000 000 uten MVA i januar. Alt salg er MVA-pliktig med 25 %. Totalt 90 % av salget skjer på kreditt, siden noen kunder med svak kredittvurdering må betale kontant. Kredittiden er 30 dager.

a) Bedriftens innbetaling fra kunder i januar er budsjettert til å være (tall uten desimaler).

b) Kundefordringene per 1/2-20x1 er budsjettert til å være kr (tall uten desimaler).

Varekostnaden ligger på 40 % av salgsinntekten og er derfor beregnet til kr 2 400 000 ekskl. MVA. Alt kjøp er MVA-pliktig med 25 %. Vi forutsetter at bare 75 % av varekjøpet er på kreditt (20 dager), siden noen kritiske leverandører krever kontant betaling. Det budsjetteres ikke med lagerendringer.

c) Utbetaling til leverandører i januar er budsjettert til å være (tall uten desimaler).

d) Leverandørgjeld per 31/1 er budsjettert til å være (tall uten desimaler).

Arbeidskraft (lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift):

Selskapet har 12 ansatte som har en gjennomsnittlig månedslønn på 50 000. Feriepenger på 12 % påløper og arbeidsgiveravgift er 14,1 % av lønn og feriepenger. Lønn utbetales i sin helhet den måneden den opptjenes. Ingen skal ta ut ferie i januar.

I januar utbetaler selskapet kr 155 820 til myndighetene for skyldig arbeidsgiveravgift 6 termin 2020.

e) **Kostnaden** knyttet til arbeidskraften i januar er budsjettert til kr (tall uten desimaler).

f) **Utbetalingen** knyttet til arbeidskraften i januar er budsjettert til kr (tall uten desimaler).

Selskapet tok opp et serielån (like avdrag hver måned) lån på kr 7 500 000 for 5 år siden, som skal nedbetales over 10 år (120 måneder). Selskapet hadde lav egenkapital ved opptak av lånet og betaler derfor en årlig rentesats på 6 %. Ledelsen har prøvd å reforhandle lånebetingelsene, men har ikke lyktes så langt. Renter og avdrag betales på slutten av hver måned.

g) **Kostnaden** knyttet til langsiktig gjeld i januar er budsjettert til kr (tall uten desimaler).

h) **Utbetalingen** knyttet til langsiktig gjeld i januar er budsjettert til kr (tall uten desimaler).

Opprinnelig verdi på anleggsmidlene var kr 10 000 000. En av de første dagene i januar ble det kjøpt og betalt kontant et nytt anleggsmiddel med kostpris (uten 25 % MVA) på kr 50 000. Alle anleggsmidler avskrives lineært over 10 år (120 måneder).

i) **Kostnaden** knyttet til anleggsmidlene i januar er kr (tall uten desimaler).

j) **Utbetalingen** knyttet til anleggsmidlene i januar er kr (tall uten desimaler).

Maks poeng: 30

12 **202112****Budsjettering**

En bedrift har følgende balanseprognose per 1/1-20x1

	Eiendeler	Egenkapital og gjeld	
Anleggsmidler	1 300 000	Aksjekapital	400 000
Varelager	180 000	Annen egenkapital	288 000
Andre fordringer	220 000	Langsiktig gjeld	500 000
Kundefordringer	510 000	Kassekreditt	180 000
Bank/kontanter	80 000	Leverandørgjeld	378 000
		Skyldig merverdiavgift	240 000
		Skyldig arbeidsgiveravgift	52 980
		Påløpt arbeidsgiveravgift	31 020
		Påløpt ferielønn	220 000
	2 290 000		2 290 000

Limit på kassekreditten er kr 250 000.

a) likviditetsreserven per 1/1-20x1 vil være kr (tall uten desimaler).

Forutsett at svaret ditt i a) var kr 170 000 (noe som nødvendigvis ikke er riktig). I januar forventes det et innbetalingsunderskudd på 30 000 i løpet av januar. Det forventes at beholdningen på kontoen "bank/kontanter" opprettholdes på samme nivå gjennom måneden (kr 80 000).

b) likviditetsreserven per 31/12-20x1 vil under disse forutsetningene være kr (tall uten desimaler).

Bedriften budsjetterer med et salg på kr 1 200 000 **inkludert** MVA i januar. Per i dag selges 50 % kontant og resten selges per 30 dagers kreditt. for å bedre likviditeten vurderer bedriften å redusere kredittiden til kundene men er selvsagt redd for at kundene vil finne andre leverandører dersom kredittiden blir redusert for mye.

Du skal beregne virkningen på likviditeten ved å korte ned kredittiden med henholdsvis 5 dager og 10 dager (du skal beregne **økningen i innbetaling** i januar og ikke hva total innbetaling blir:

c) **Økt innbetaling** i januar ved å redusere kredittiden med 5 dager blir kr (tall

uten desimaler) og med 10 dagers reduksjon øker innbetalingen med kroner (tall uten desimaler).

Maks poeng: 12

13 202113**Relevante kostnader**

En industribedrift er lei av at underleverandører ikke greier å levere deler til rett tid. Leveranse av en spesiell del er spesielt kritisk for bedriften. Dette gjør at ledelsen vurderer å produsere denne selv. Den aktuelle avdelingen som kan produsere denne delen, **har ledig kapasitet**.

Når delen kjøpes eksternt, koster den kr 17 000. Avdelingen som kan produsere delen, får et dekningsbidrag per produserte time på kr 5 000. Det vil ta en -1- time å produsere delen.

En controller har kalkulert tilvirkningsmerkost for delen:

Direkte kostnader:	6 500
<u>Indirekte variable kostnader</u>	<u>3 500</u>
<u>Tilvirkningsmerkost</u>	<u>10 000</u>

Hva blir relevant kostnad når ledelsen skal vurdere å begynne produksjonen av delen internt, gitt ledig kapasitet?

L: Relevant kostnad (tall uten desimaler) blir kr:

Maks poeng: 3

14 202114**Relevante kostnader**

En bedrift produserer kun ett produkt. Dessverre viser det seg at markedet svikter og bedriften regner med at dette kun vil vare i to måneder. Bedriften vurderer derfor å legge ned virksomheten i de kommende to månedene.

Dekningsbidraget for produktet er kr 1 500. Bedriftens faste kostnader per måned er kr 200 000 hvorav kr 75 000 er driftsavhengige.

Før endelig beslutning om midlertidig nedleggelse blir tatt, vil ledelsen vite hvor mange enheter den eventuelt **minst** må selge **per måned** dersom virksomheten **ikke** skal legges ned.

a) Antall enheter blir: (tall uten desimaler).

Det viser seg nå at dersom bedriften legger ned virksomheten i **to måneder**, vil det oppstå oppstartskostnader på kr 60 000. Du skal nå beregne kritisk verdi for antall enheter bedriften må selge i **tomånedersperioden totalt**. Det vil si mengden som gjør det like aktuelt å ikke legge ned som å legge ned driften i disse to månedene.

b) Antall enheter **totalt for begge månedene** blir (tall uten desimaler)

Maks poeng: 6